

Бир юз ўн еттинчи боб — Исо Янги Аҳдни ўрнатади

Муқаддас Китобни синчковлик билан ўрганар эканмиз, инсоният тарихи давомида Худованд одамзод билан муайян аҳдлар тузиб келганига гувоҳ бўламиз. Бу аҳдларнинг ҳаммаси ҳам гуноҳ муаммосига дахлдор эмас, бироқ уларнинг ичида икkitаси инсоннинг гуноҳлардан халос бўлишида жуда муҳим ўрин тутди. Мазкур аҳдларнинг биринчиси Синай тоғида Исроил халқи билан тузилган эди.

Иккинчиси эса Гўлгота тепалигида ўрнатилган аҳддир.

Исо жон беришидан аввал гуноҳларимиз муаммосини узил-кесил ҳал қиладиган ушбу Янги Аҳднинг моҳиятини тушунтириб берган эди. Бу Аҳд Синайдаги илк аҳд шартларини сидқидилдан бажариш имконини бериши ҳақида Раббимиз Ирмиё пайғамбар каломи орқали ваъда қилган эди. Шундай экан, Матто баён этган Хушхабарнинг 26-боб, 26–30-оятларига диққат билан назар ташлаб, Исо гуноҳларимизни ювадиган ушбу Янги Аҳдни қандай тушунтирганини кўриб чиқайлик:

Улар овқатланаётганда, Исо нонни олди, дуо ўқиб синдирди. Нонни шогирдларига бериб:

— Олиб енглар, бу Менинг танамдир, — деди.²⁷ Шароб қуйилган косани ҳам олди, шукрона дуосини ўқиб, уларга узатди:

— Бундан ҳаммаларинг ичинглар, — деди.²⁸ — Бу шароб Худонинг аҳдини билдиради. Бу аҳд кўпларнинг гуноҳини ювиш учун тўкиладиган қоним эвазига кучга киради.²⁹ Сизларга шунини айтди: бир кун келиб, Мен сизлар билан бирга осмондаги Отамнинг Шоҳлигида янги шароб ичаман. Аммо ўша кун келмагунча узум неъматини оғзимга ҳам олмайман.

³⁰ Сўнг улар ҳамду сано қуйлаб, Зайтун тоғи томон кетдилар.

Исо Янги Аҳдни тушунтирар экан, биз англаб етишимиз лозим бўлган иккита муҳим **муносабат ва боғлиқлик** борлигини кўрсатиб ўтди.

Янги Аҳднинг Эски Аҳд билан боғлиқлиги: ҳақиқий халос бўлиш

Гуноҳ муаммосини ҳал қилишга қаратилган илк аҳд Синай тоғида берилган эди. Бу – Мусо қонуни деб аталади. Эски Аҳддаги Мусо қонуни Худонинг халқидан пок ва муқаддас ҳаёт кечиришни қатъий талаб қиларди. Эгамиз тинимсиз: «Муқаддас бўлинглар, чунки Мен муқаддасдирман», деб эслатарди. Бироқ Парвардигор ҳам, одамларнинг ўзлари ҳам инсон ўз кучи ва иродаси билан комил ва пок яшай олмаслигини яхши англашарди. Одамлар қонун талабларини қанчалик эҳтиёткорлик билан бажаришга уринмасинлар, барибир хатога йўл қўйишарди. Шу сабабли Тангри Таоло инсонларнинг ушбу камчиликларини қоплаш учун гуноҳни ювадиган қурбонлик келтириш тартибини жорий этган эди.

Исо Илоҳий Таврот аҳкомларига қатъий амал қилган эътиқодли яҳудий эди. У Қонуннинг ҳар бир бандини бекаму қўст, мукамал адо этган ягона Зотдир. Ушбу оятда У Ўзининг ўн икки хаворийси билан бирга Фисих байрамини нишонламоқда эди. Ана шу муқаддас муҳитда Раббимиз Янги Аҳднинг асл моҳиятини баён этди.

У Фисих учун тайёрланган хамиртурушсиз нонни қўлига олди. ТАРТИБГА кўра, Фисих таомида доимо ачитқисиз (хамиртурушсиз) нон ейилиши шарт эди. Муқаддас Китобда ачитқи гуноҳ ва иллатнинг рамзи ҳисобланади. Ҳатто бугунги кунда ҳам яҳудийлар ушбу байрамга ҳозирлик кўришда ўз хонадонларидаги барча ачитқиларни чиқариб ташлайдилар. Шу боис улар енган нон фақат хамиртурушсиз нон эди. Исо ўша хамиртурушсиз нонни олди, синдирди ва шогирдларига узатди. У ушбу синдирилган нонни ейишни буюриб: «Бу Менинг танамдир», деди. Бу нон Раббимиз Исо Масиҳнинг аъзолари инсонлар учун фидо бўладиган жисмига рамз эди.

Сўнг У барака пиёласини, яъни дастурхондаги узум шарбатини қўлига олди. Шукрона айтиб, уларга узатди-да: «Ҳаммангиз ундан ичинглар. Чунки бу — кўпчиликнинг гуноҳлари кечирилиши учун тўкиладиган Янги Аҳддаги Менинг қонимдир», деди.

Раббимизнинг Фисих дастурхонидаги ушбу пиёла ҳақида айтган сўзлари устида мушоҳада юритайлик. У: «Бу Янги Аҳддаги Менинг қонимдир», деди. Бу Унинг Гўлгота хочида инсоният учун Ўз қонини тўкишига ишора ва рамз эди. У: «Бу — гуноҳлар кечирилиши учун кўпчилик урушидан тўкиладиган қондир», деб таъкидлади.

Шундай қилиб, Раббимиз Фисих дастурхонидаги ушбу икки рамзга жуда чуқур маъно жойлади. У синдириб, «Бу Менинг танамдир» деган ҳамиртурушсиз нон ва «Бу кўпчилик учун тўкиладиган Янги Аҳддаги қонимдир» деб узатган барака пиёласи шулар жумласидандир.

Мисрдаги исроилликларга берилган илк Фисих уларни жисмоний қулликдан ҳалос этган эди. Ушбу Янги Аҳд ҳам ҳақиқий ҳалоскорлик келтиради, яъни инсонни гуноҳ ва унинг асоратидан озод қилади. Бу яҳудийларнинг Мисрда бошидан кечирган озодлигидек оддий эмас, балки гуноҳ зулматидан бутунлай ҳалос бўлишдир. Исо «гуноҳлар кечирилиши учун» деганда, кечирим ва гуноҳ офатидан фориғ бўлишни назарда тутган эди.

Янги Аҳднинг мукамал адо этилиши: ҳамма учун нажот

Бу ерда Исо шогирдларига ушбу нонни ейишни ва пиёладан ичишни буюрди. У: «Ҳаммангиз ундан ичинглар», деди. Шунингдек, У Ўз қонининг кўпчилиكنинг гуноҳлари кечирилиши учун тўкилишини таъкидлади. Шундай экан, азиз дўстим, Янги Аҳднинг мукамал ва қомил даражада адо этилиши ҳар бир инсон учундир. Исога имон келтирган ҳар бир киши гуноҳларининг пўрсиши ва кечирилишига эришиши мумкин.

Ушбу Янги Аҳд барчага бирдек дахлдордир.

Шуни айтишим мумкинки, бу Янги Аҳд менга ва имон келтирган ҳар бир инсонга қандай дахлдор бўлса, сизга ҳам худди шундай етиб боради. Агар бундай хушхабарни биринчи марта эшитаётган бўлсангиз, Раббимиз Исо Масих хочда жон бериш орқали сизнинг гуноҳларингиз кечирилишига имкон яратганини англашингизни жуда истардим.

Бундан ташқари, ушбу Янги Аҳд адо этилгач, ундан кейин бошқа ҳеч қандай янги аҳдга эҳтиёж қолмайди. Исо Отамнинг Шоҳлигида янгидан ичадиган ўша кунгача узум шарбатидан ортиқча ичмаслигини айтди. Демак, У тушунтирган ва хочдаги ўлими орқали ўрнатган бу аҳддан юқорироқ ҳеч нарса йўқ. Отамизнинг Шоҳлиги тўлиқ қарор топмагунча бошқа ҳеч бир нарса бўлмайди.

Биз бошқа бирор-бир аҳд кутишимиз шарт эмас. Исо Гўлготада тушунтирган ва тасдиқлаган бу аҳд «Янги Аҳд» деб аталади ҳамда Унинг покланган танаси ва тўкилган муқаддас қонига асосланади. Бу — энг сўнгги аҳддир. Уни Мукамаллик ва Қамолот Аҳди деб атай оламиз. Раббимиз бизнинг энг асосий эҳтиёжларимизни нақадар теран ва гўзал тушунган-а! У барчасини шундай мукамал режалаштирганки, бу сўнгги ва қомил аҳд Унга юзланган ҳар бир инсоннинг маънавий эҳтиёжларини тўлиқ қондиради.

Муқаддас Китобдаги ҳар бир аҳд Тангри Таоло томонидан яратилган. Инсоннинг бурчи эса уни сўзсиз қабул қилиш бўлган. Ушбу Аҳд билан ҳам аҳвол шундай: биз унинг шартларини ўзимизча белгилай олмаймиз ёки ўзгартира олмаймиз. Раббимиз Ўз ўлими орқали ушбу Янги Аҳдни мустаҳкамлади. Биз ундан фақат уни самимият билан қабул қилганимиздагина баҳраманд бўламиз. Шундай экан, Раббимиз назарда тутган ушбу Янги Аҳднинг улуғвор боғлиқликларини ёдда тутайлик. У Эски Аҳд билан боғлиқликни — ҳақиқий ҳалос бўлишни ва Янги Аҳднинг мукамаллигини — қомилликни англаб етган эди.